



VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ - afdeling Mestbank
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel
Tel. 02 543 72 00
Fax: 02 543 73 98
website: <http://www.vlm.be>
e-mail: info@vlm.be

datum: 03.12.2009

PERSBERICHT

Vlaamse mestbalans is tweede jaar op rij in evenwicht

Vlaams minister Joke Schauvliege stelt Voortgangsrapport van de Mestbank 2009 voor

BRUSSEL - Vandaag, 3 december, stelde Vlaams minister van Leefmilieu, Joke Schauvliege, op AGRIBEX, het Voortgangsrapport van de Mestbank 2009 voor. Uit de resultaten van het Voortgangsrapport blijkt dat voor het tweede jaar op rij de Mestbalans in Vlaanderen in evenwicht is en het nieuwe Mestdecreet, ook op milieuvlak, duidelijk zijn vruchten afwerpt.

Na afloop van haar toespraak, overhandigde minister Schauvliege het Voortgangsrapport aan de heer Jeroen Casaer, sectorhoofd nitraat binnen de Unit of Agriculture, Forest and Soil, DG ENVIRONMENT van de Europese Commissie. De heer Casaer is lid van de delegatie van de Europese Commissie voor de onderhandelingen over het nieuwe Vlaamse mestactieprogramma 2011 – 2014. Hij zetelt namens de Europese Commissie in het Nitraatcomité dat tegen eind volgend jaar advies geeft over de verlenging van de derogatie, die hogere bemestingsnormen toelaat voor dierlijke mest. Het Voortgangsrapport 2009 vormt alvast een strategische uitvalsbasis voor de onderhandelingen met de Europese Commissie die nog dit jaar opgestart worden.

De 10 aandachtspunten van het Voortgangsrapport 2009

Sinds 2001 rapporteert de Mestbank jaarlijks aan de bevoegde minister en het Vlaams Parlement over haar activiteiten en over het mestgebeuren in Vlaanderen in het Voortgangsrapport. Zoals elk jaar, schetst het Voortgangsrapport 2009 een beeld van de recentste evoluties van het mestbeleid in Vlaanderen. Daarnaast biedt het rapport een overzicht van de dienstverlening van de Mestbank, de handhaving van de mestwetgeving, de Vlaamse mestbalans en de evolutie van de kwaliteit van water, bodem en lucht ten gevolge van het mestbeleid. De 10 voornaamste aandachtspunten van het Voortgangsrapport 2009 worden hieronder toegelicht.

1. Mestbalans blijft ook in 2008 in evenwicht

Voor het tweede jaar op rij, was de Vlaamse mestbalans in evenwicht. Dankzij een doorgedreven mestverwerking is het mestaanbod in Vlaanderen in 2008 afgenomen tot 100 miljoen kg stikstof en 44,6 miljoen kg fosfaat. Anderzijds kon door derogatie meer dierlijke mest afgezet worden op Vlaamse landbouwgrond. In 2008 bedroeg de afzetruimte voor dierlijke mest 104,6 miljoen kg stikstof en 49,2 miljoen kg fosfaat. De mestbalans is dus voor het tweede jaar op rij in evenwicht. Concreet betekent dit dat elke landbouwer in staat is zijn dierlijke mest correct af te zetten op Vlaamse landbouwgrond of weg te werken via mestverwerking of export.

2. Mestverwerking als essentiële schakel in de mestbalans

De beschikbare en operationele mestverwerkingscapaciteit blijft jaar na jaar stijgen. Momenteel wordt in 112 installaties dierlijke mest verwerkt. In 2008 werd 22,5 miljoen kg stikstof uit Vlaamse, dierlijke mest verwerkt en geëxporteerd, een sterke toename van bijna 50 % ten opzichte van 2007. Deze markante toename van de mestverwerking, heeft een positieve invloed op de mestbalans en is cruciaal voor het behoud van het evenwicht van de mestbalans in Vlaanderen.

3. Grotere afzetruimte voor dierlijke mest dankzij derogatie

Door derogatie kan er, voor bepaalde gewassen met een hoge stikstofbehoefte en met een lang groeiseizoen, onder strikte voorwaarden en met toestemming van Europa meer dierlijke mest worden toegediend zonder negatief effect op de waterkwaliteit. In 2008 koos 10 % van de landbouwers voor derogatie, goed voor een totaal areaal van 83.500 ha. Derogatie werd voornamelijk toegepast op grasland, gevolgd door maïs. Dankzij de derogatie kon er bijkomend 6,5 miljoen kg stikstof afgezet worden op Vlaamse landbouwgrond.

4. Verbeterde kwaliteit oppervlaktewater

De kwaliteit van het oppervlaktewater verbetert gestaag. Het percentage meetplaatsen van het MAP-meetnet oppervlaktewater waar geen enkele overschrijding van de nitraatnorm van 50 mg nitraat per liter wordt vastgesteld, is gestegen van 63 % in het winterjaar 2007-2008 tot 73 % in winterjaar 2008-2009. Dit is het beste resultaat sinds de start van de metingen in het MAP-meetnet oppervlaktewater. Verdere inspanningen blijven evenwel nodig om een goede oppervlaktewaterkwaliteit te realiseren in heel Vlaanderen. Voor fosfaat wordt nog onvoldoende verbetering vastgesteld en zullen bijkomende maatregelen vereist zijn.

5. Aandacht voor grondwater

In tegenstelling tot het oppervlaktewater, is nog onvoldoende verbetering zichtbaar voor het grondwater. Het gegeven dat water traag door de bodem stroomt, betekent dat positieve effecten veel trager waarneembaar zijn. Een verdere opvolging van de evolutie van de grondwaterkwaliteit is essentieel. De maatregelen voorzien in het Mestdecreet moeten bijdragen aan een verdere verbetering van de kwaliteit van het grondwater

6. Positieve resultaten bij metingen nitraatresidu

Het gemiddelde nitraatresidu, in de bodem, is verder gedaald tot 67 kg nitraatstikstof per hectare in 2008. In 2007 en 2008 voldeden ruim 70 % van de bemonsterde percelen aan de nitraatresiduwaarde van 90 kg nitraatstikstof per hectare, waar in de voorgaande meetjaren nog maar de helft van de percelen voldeed aan de nitraatresiduwaarde. Deze gunstige evolutie geldt ook voor veel verbouwde teelten zoals maïs en granen waar het in het verleden moeilijk was om een lager nitraatresidu te realiseren.

7. Afname van de ammoniakemissie

De landbouwsector, in hoofdzaak de veeteelt, blijft de belangrijkste bron van ammoniakemissie in Vlaanderen. Sterke inspanningen binnen de sector hebben er echter toe bijgedragen dat de ammoniakemissie sterk gedaald is. Emissiearme stallen vormen één van de middelen om de emissie van ammoniak verder te beperken. Dit alles heeft ertoe geleid dat zelfs als alle aangevraagde maar nog niet ingevulde rechten voor bedrijfsuitbreiding in 2010 zouden worden ingevuld, ook dan de ammoniakemissie uit de Vlaamse veehouderij de strenge, Europese grens van 40,2 kiloton ammoniakemissie niet zal overschrijden.

8. Individuele bedrijfsbegeleiding topprioriteit

De Mestbank blijft actief inzetten op de ondersteuning van de land- en tuinbouwers. Individuele bedrijfsbegeleiding blijft hierbij een topprioriteit. Verdergaand op de vernieuwde aanpak van de Mestbank werden in 2009 ruim 200 bedrijfsbezoeken uitgevoerd op vraag van de betreffende land- of tuinbouwer. Daarnaast vonden dit jaar reeds een 450-tal audits plaats bij bedrijven met een te hoog nitraatresidu in het najaar van 2008. Voor het eerst werden in 2009 ook zitdagen georganiseerd, waarbij de Mestbank op een heel laagdrempelige manier, land- en tuinbouwers ondersteunt in hun mestmanagement. Hiervan maakten meer dan 120 landbouwers gebruik. Daarnaast werden ook ruim 4.100 landbouwers en andere geïnteresseerden bereikt tijdens een 80-tal voorlichtingsvergaderingen.

9. BASsistent rekenprogramma's

De Mestbank lanceerde in het voorjaar van 2009 de BASsistent rekenprogramma's. Deze programma's bieden een hulpmiddel voor de land- en tuinbouwers bij hun bemestingsmanagement. De rekenprogramma's staan gratis ter beschikking op de website van de Vlaamse Landmaatschappij. Sinds de lancering van de rekenprogramma's, werden ze ruim 2.650 keer gedownload.

10. Raadgevingen, aanmaningen en indien nodig sanctionering

De Mestbank staat in voor een efficiënte handhaving vanuit een breed sensibiliserende aanpak met raadgevingen en aanmaningen en, indien nodig, sanctionering. Gerichtte controleacties vormen een belangrijk aspect van de activiteiten van de dienst Handhaving. In 2008 vonden in totaal 5.200 controles plaats, waarvan 31 % transportcontroles. Van de ruim 1.600 gecontroleerde mestafzetdocumenten werden bij 1/3 één of meerdere inbreuken tegen de vervoersreglementering vastgesteld (zowel administratieve tekortkomingen als fraude). Een gerichte opvolging van de

mesttransporten blijft dus noodzakelijk. Het AGR-GPS-systeem vormt hierbij een belangrijk instrument.

PS: Als u het Voortgangsrapport 2009 van de Mestbank in extenso wil raadplegen, verwijzen we u graag naar de website van de Vlaamse Landmaatschappij, www.vlm.be. Vanaf 3 december om 14 uur is het rapport er raadpleegbaar.

EINDE BERICHT

Voor meer inhoudelijke informatie

Koen Desimpelaere, hoofd Dienst Kennis en Beleid

Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Tel.: 02 543 73 54

Fax: 02 543 73 98

e-mail: koen.desimpelaere@vlm.be

Voor meer persinformatie

Marian Blondeel, communicatieverantwoordelijke Mestbank

Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Tel.: 02 543 72 59

Fax: 02 543 73 96

e-mail: marian.blondeel@vlm.be

website: <http://www.vlm.be>